

ČAJ

Pro chvíle pohody

ŘÍJEN 2017

Časopis Autorů Jičínska

Poznání

Mé první verše
Epitaf mrtvému kuřeti

Umřelo kuřátko
oči jako děvčátko

Toho jara umírala kuřata
Toho jara započala
smrt malého barbara
neboť jsem poprvé
vyslyšela
kvílení týraných much

(úryvek)

Olga NOVOTNÁ

133

Vážení čtenáři,

hostem listopadového Čaje je autorka z Jablonce nad Nisou
Olga Novotná,
jejíž kořeny sahají do slovenského Hlohovce.
Členka Střediska východočeských spisovatelů
a úspěšná účastnice Řehečské slepice se
Vám představuje ukázkami básní, ale i prozaickými příspěvky.
Právě povídka „**Foliové číslo**“ se dočkala
ocenění na Řehečské slepici.

Rozhovor poskytla **Marcella Marboe**,
dlouholetá předsedkyně Střediska východočeských spisovatelů
a plodná autorka,
která v říjnu pokřtí pokračování úspěšné knihy
„**Utrpení docenta H.**“
V rozhovoru se přiznala, že:
„**Nejvíc se mi líbí tam, kde je hodně přírody a málo lidí!**“

Tvorbu domácích autorů zastupuje **Iona Pluhařová**
povídkou „**Neuvěřitelnosti.**“
Získala za ní ocenění na letošní soutěži Literární Vysočina.

A na závěr si Vás dovolíme seznámit s propozicemi dalšího ročníku
Řehečské slepice,
tentokrát si pořadatelé vzali na paškál téma „**Svatba!**“

Příjemné podzimní dny s ČAJem přeje

Václav

HOST ČAJe:

Olga NOVOTNÁ

Narodila jsem se 4. října 1947 v Hlohovci na Slovensku. Vystudovala

jsem Střední všeobecně vzdělávací školu tamtéž . Pedagogickou fakultu jsem nedokončila a problém jsem vyřešila tím, že jsem odjela do Jablonce nad Nisou.

Neměla jsem v úmyslu zůstat zde natrvalo, ale stalo se. V roce 1993 jsem se stala dvakrát cizinkou, ne vlastní vinou. A jsem dvakrát občankou milující obě země.

Vyrůstala jsem na verších Ludmily Podjavorinské, které nám maminka říkala pomalu denně a na luteránských písních mého tatínka, které hrál na citeře střídavě s písničkami Karla Hašlera.

Poté, co jsem objevila verše Sergeje Jesenina, bylo mi asi 10

let, jsem se rozhodla stát básnířkou. Zdůvodnila jsem si to jako poslání, neboť mám stejný den a měsíc narození.

Veršiky jsem vymýšlela ještě dříve, než jsem uměla psát. Později jsem zjistila, že to není poezie. A ještě později jsem pochopila, že nebudu psát krásnou lyriku, že mám ráda poezii beatníků, že je mi bližší, dokonce velmi blízká. Mé krédo je vidět člověka. S jeho bídou a radostmi, vidět život v jeho pravé podobě.

Zatím jsem vydala 4 básnické sbírky, veršovaný příběh pro děti Zajíček, povídky v různých antologiích, ve východočeském bulletinu Kruh apod. Co mi udělalo velikou radost, je „objevení“ soutěže Řehečská slepice. Zúčastnila jsem se zatím dvou ročníků, dále Pánbůh zdraví a dobrou hlavu, těším se na příští.

Poznání

Mé první verše
Epitaf mrtvému kuřeti

Umřelo kuřátko
oči jako děvčátko

Toho jara umírala kuřata
Toho jara započala
smrt malého barbara
neboť jsem poprvé
vyslyšela
kvílení týraných much

Umřelo kuřátko

Mouchy nezbavené křídel
dál sedaly na lep
měly však šanci
předobraz věcí budoucích
Soucitem vedena
stala jsem se mouchou

Plakalo děvčátko

Kuřata u nás končila
na špalku
časně zrána
Špalek vydrhnutý doběla
zářil nevinností
jako oči děvčátka
s křídélky v dlaních

Vedeno pudem ovládat
nikoli záměrem týrat
překročí práh poznání
dobrého a zlého
pootevře dveře bezmoci
Život vstoupí
se svými smutky

Umřelo kuriatko
oči ako dievčatko
umřelo kuriatko
plakalo dievčatko

Každý má své kuře...

Někteří též supa

Dědova spravedlnost

Babička se vřítí do kuchyně, ani nepozdraví. Rozčileně šermuje rukama, ukazuje k vrátkům. „Venco, někdo naložil hromadu u vrátek. Mouchy na to sedaj, no hnuš. Určitě to bylo některé z tvých dětí“.

„Proč z mých, maminko, ještě je tady Bohouš“.

„No Bohouš by určitě nic takového neproved“.

„Jen co dosnídáme, je neděle, tak v klidu. A pomalu“. Tatínek si maminku moc považuje a říká jí taky mamulko. Teď, vidím, že se trochu rozzlobil, ale drží se. Nemá rád, když babička dělá rozdíl mezi námi a Bohoušem. Maminka říká, že Bohouš je syn od dcery a tak ho má babička radši. To neumím posoudit, nás má taky ráda. Když upeče ořechový, anebo makový závin, vždy nám ukrojí konečky. Bohoušovi konečky nedává.

Po snídani jdeme všichni k vrátkům prohlédnout si onu špatnost.

„Tak, kdo to byl“, začne otec s výsledkem. Všichni kroutíme záporně

hlavou. „Nosy“. Zavelí otec a sahá všem na nos. Žádné provinění se ale neprokáže.

„Tati, ještě Bohouše“.

„Slyšeli jste, Bohouš není náš , teta ho nevydá“, říká otec a významně nadzvedne obočí. Opět jedna nespravedlnost, víme své.

„Franto, změř dvůr ke hnojišti“. Franta kouká, neví jak. „No přece – odkrokuj ho. Počet kroků vydělit čtyřmi. Je to jasné“?

„Jasně, tati“, kaboní se Franta.

Pak hlásí výsledek. „šedesát čtyři – takže každý šestnáct kroků“.

„No vidíš, ještě si procvičíš matematiku“.

Babička, vidíc, co se chystá, zaujme výhodné místo po straně dvora a zavolá na dceru. „Pojď se podívat, Mařko, jak to Venca vyřešil“. Směje se, až se za břicho popadá. Mařka se taky řehtá, bratranec Bohouš hledí na věc se zájmem a prstem v nose. Teta Kačena se taky zařadí mezi pozorovatele, ačkoli neví o co se jedná. Jen děda se nesměje. Děti jeho syna – taková potupa.

Syn je syn a jeho děti pokračovatelé rodu.

Franta je pověřen prvním úsekem, další dva borci podle věku.

Poslední je nejmladší sestra, čtyřletá. Opatrně našlapuje, nese hovno na lopatce s posvátnou úctou. Bohouš nevydrží a doprovází ji na posledním úseku cesty. Společně vyklepnou obsah lopatky do hnojiště. Otočí obličejíčky k dospělým, čekají pochvalu. Otec se tváří vážně, mamce se chvějí rty, podezírám ji, že se taky bude smát. Vidí však rozhořčení v našich obličejích, pravda, kromě nejmladší sestry a Bohouše. Těm jsou teprve čtyři , tak jim to nedochází. Mamka otáčí hlavu, abych na ni neviděla.

V pondělí odpoledne Franta přiběhne za dědou.“ Dědo, víš kdo to byl“? Děda hned nepochopí o co jde. No přece to hovno u plotu. Pepa Nový, říká rozčileně. A ještě se mi smál . Koukal škvírou v plotě. Všichni kluci ze třídy se mi posmívali“.

„Neboj se synku, nic si z toho nedělej, něco vymyslím“. Když děda řekne „něco vymyslím“, je to vždy úžasná akce.

A tak zorganizoval pomstu.

„ Franto, ty pozveš Pepu na jabka. Až bude na stromě dost vysoko, přijde jakoby náhodou Honza a křikne. Dědo, Pepa nám krade jabka. A pak přijdu já . Ty Franto se předtím vymluv, že se jdeš napít vody, nebo tak něco, musíš být mimo, až Honza na mne křikne. Jasný“?

„Jasný dědo“.

Hned v úterý se konala odvěta. Franta pozval dle instrukcí Pepu na jabka, pak zmizel z dohledu . Honza jakby náhodou přišel z ulice.“Co děláš na naši jabloni Pepo“? Pak křiknul na dědu: Dědo, Pepa nám krade jabka.

Děda už byl připraven a jak Pepa seskočil z jabloně sešvihal ho bičem po holých lýtkách. „To máš Pepo i za to hovno. Já ti dám posmívat se mým vnukům, pacholku mizernej“.

Bratr přišel o kamaráda. Kdykoli Pepu k nám zval, odpověď byla záporná. „Nejdu, ještě by mě ten váš dědek seřezal bičem“.

A dědeček řekl, že takového kamaráda, radši žádného a to bratr uznal.

Fóliové číslo

„Poslouchej“, řekl mi můj druhý manžel asi dva roky po svatbě. „Tobě nevádí, že ti chodí faktury za elektřinu na jméno bývalého tchána“?

„Ne, proč by mi to mělo vadit. Důležité je, že je platím a tudíž nebudeme odpojeni ze sítě“.

„Aby ses nepletla. Kromě toho, vadí to mně“.

Beseda na uvedené téma trvala v různých hlasových intencích ještě chvíli, až jsem kapitulovala a slíbila nápravu. Nakonec má pravdu, pořádek je pořádek.

Samozřejmě nešlo o pořádek. Šlo mu o to, aby se nikde, na žádném dokumentu, nevyskytovalo příjmení bývalého tchána, tudíž i bývalého manžela a mé původní příjmení.

Vypravila jsem se tedy na Severočeské energetické závody. Předložila jsem ústně mou žádost.

Okamžitě se mi dostalo poučení, že takhle tedy ne, žádost musí být písemná. K tomu jsem obdržela příslušný formulář.

Pečlivě vyplněný s příslušným kolkem jsem ho odevzdala panu X .

„Chybí vám tady souhlas bývalého majitele. Doplnit“.

„Bohužel, bývalý majitel je deset let mrtvý“.

„Cože? To jste deset let“ ?... Nedopověděl. Pak zanořil nos do žádosti a oznámil, že musím přinést výpis z Katastru nemovitostí, když nemám souhlas bývalého majitele nemovitosti.

Další den jsem odseděla dvě hodiny na Katastru, sdělila jsem důvod proč výpis potřebuji. Ne že bych byla tak sdílná. Vyzvala mne k tomu úřednice sedící za sklem. Bylo to důležité pro případ možného zneužití.

„To víte, svět je plný podvodníků, musíme se jistit. 100 Kčs, za kolek prosím“. Energickým bouchnutím razítka ztvrdila pravost dokumentu.

Koukla jsem na hodinky. Když sebou hodím, stihnu ještě tu elektrárnu. Stihla jsem.

Na židli se pohupoval jiný úředník, než předešlý den. Připadala jsem si jak ta slepička od kohoutka. Já ti dám, ty mne dáš. Chvíli se na mne díval, pak

převzal výpis z Katastru, pomalu

se zvedl ze židle a odkráčel stejným tempem do vedlejší místnosti. Po chvíli se vrátil s nějakým šanonem, otevřeným na písmenu S. První písmeno tchánova příjmení.

„Tak to asi nepůjde, paní. Nemáme vaše fóliové číslo.“

„Cože nemáte, fóliové číslo“?

„Co to propána krále je? A kde to mám vzít“? zvýšila jsem hlas.

„Vy nikde. To musím někde najít já. Ale nevím kde ho hledat. Vy jste se připojili před pěti lety k městu a nejspíš na tom vašem úřadě v těch Kotěhulkách měli pěkněj nepořádek. Zkuste si tam dojít“.

„Ten úřad zanikl. Takže je to na vás, pane“!

„Přijďte příští středu, soudružko, něco s tím uděláme. Už jsem kvůli vám přesčas.“

Příští středu nevymysleli nic. Ještě prý se poptají v archivu a na ústředí. Do archivu bych mohla ostatně sama, ušetřila bych jim práci.

Udělal se mi špatně. Nemohla jsem se nadechnout.

„Kretění, zařvala jsem, pitomci a ještě pár dalších nadávek s vědomím, že nikdy nebudu dostávat faktury za elektřiku s mým jménem. Bylo mi to jedno.“

Manžel to nevzdával. Bojovník za pořádek pořád mlel své, prý bych měla hledat to fóliové číslo sama, když to jinak nejde. Posílala jsem tam jeho.

„Budeš badatel. Vypíšeš si žádanku a můžeš hledat. Já ale už ne. Už nepodniknu nic. Vůbec nic“.

A pak mne začal pronásledovat sen. Zjevovali se v něm ti dva pracovníci, svázali mne do svěrací kazajky a jako baťoh odnesli do blázince.

Pan doktor mi kázal přeložit nohu přes nohu a ťukal do kolena. Koleno reagovalo na výbornou. Noha se vymrštila s každým klepnutím do jabka, druhá taky a tak jsem ze spaní kopala a kopala. Pokud byl manžel v dosahu, což většinou byl, tak se mu ušel nějaký kopanec.

Poprvé se mnou zatřásl, ať přestanu kopat. Podruhé mne kopl taky, až jsem se probudila.

No a od těch dob jsme se střídavě okopávali.

Manžel přestal mluvit o chybě v příjmení na fakturách. Vstával brzy do práce a chtěl se dobře vyspat, noční výměny informací stran elektřiky ho vytrhávaly z nehlubšího spánku a pak už, jak říkal, nezabral. Já jsem spala dobře. Takové malé extempore mne neprobudilo na dlouho.

Nebýt Něžné revoluce, okopávali bychom se dodnes. Změna vlastníků pomohla.

Nová kancelář ČEZu na bulváru přímo lákala k návštěvě. Řekla jsem si, schválně, zkusím tu „legraci“ ještě jednou.

Ta už se neopakovala. Mladá úřednice mi dala svou vizitku s emailovou adresou. Tam prý mají formuláře ke stažení, stačí je poslat emailem. Počítač jsem ještě neměla. Ve firmě byl na prodej starší typ HP, k vyřazení, ne příliš drahý.

Skutečně, našla jsem na uvedené emailové adrese všechny informace, i formuláře k vyplnění.

A šlo to jako po másle. Do čtrnácti dnů jsem měla změněno fakturační jméno.

S manželem už v noci do sebe nečutáme. Sny o blázinci se mi přestaly zdát. Ale co je fóliové číslo nevím dodneška.

V krovech domů

Holubi sídlí
A já všude
Modré nebe
popelnice parovod
Město je mé
když vykračuji
nebo se belhám
ulicí
Bulváry široké
bez stavebních prací
Žádný rachot
Jen můj krok
A lidé se ztrácí
mizí jejich stíny
Mne nehleďte v houfu
V davu do mne
nikdo nevráží
Ulice je má
Prý jsem špína
a smrdím
Jsem nežádoucí
mezi vámi
Já mám svůj bulvár rád

Když kráčím ulicí
i stíny mizí

Slib věrnosti

Naše truhla úmluvy
vzala za své
V poušti času
pískem zavátá
nevydá svědectví
Snad že byla těžká
Zlaté tele zrady
tak lákové
my nepoznali jsme
faleš pozlátka
Písek přesýpán vichrem
do očí sype ztrátu
která vlastně nemusí být
ztrátou
vždyť červotoč času
eben i teak
spolyká

Truhla úmluvy
se v čase hrouť
jako duny na poušti

„Nejvíc se mi líbí tam, kde je hodně přírody a málo lidí!“

ROZHOVOR - MARCELLA MARBOE

Kdysi jsem si psal výpisky z přečtených knih. Někdy v 80. letech jsem si poznamenal tento citát: „Kde se bere strach? Ne ten povznášející ve stěně horského štítu. Ale ten upachtěný, lidský. Prý úplně obyčejná operace ... Jeden malý, maličký stupínek na cestě k vrcholu. A vrchol vidí každý z dálky. Ale najít k němu cestu, prošlapat ji, vytrasovat skobami se podaří jen někomu ...“ Pochází z knihy „Nevěsty a milenky“

Marcelly Marboe, dlouholeté předsedkyně Střediska východočeských spisovatelů, české prozaičky, autorky knih pro děti, publicistky, středoškolské a vysokoškolské pedagožky. Tehdy jsem netušil, že budu mít příležitost poznat se s autorkou osobně.

A tak slovo dalo slovo a rozhovor byl na světě.

- Poznali jsme se na půdě Střediska východočeských spisovatelů, takže začnu z tohoto konce. Vlastně navážu na výše uvedený citát: „Jak těžké bylo stupínek po stupínku vybudovat regionální organizaci spisovatelů? A jaké byly vlastně začátky, protože já jsem naskočil již do rozjetého vlaku v roce 2011.

Jednoho dne roku 2000 jsme si řekli s Lubomírem Macháčkem: Něco s tím musíme udělat... Pojďme k Petrovi Musílkovi do Chotěboře, ten měl nápad... A tak jsme jeli. U Petra jsme povídali a rokovali, jaká je škoda nakladatelství Kruh v Hradci Králové, které bylo po revoluci zlikvidováno.

Jaká je škoda, že my, kteří jsme se pravidelně scházeli u šéfredaktora a našeho uměleckého guru Jana Dvořáka, už o sobě vlastně vůbec nevíme. A tak jsme to nakonec vymysleli. Lubor vyjednal záštitu oddělení kulturních služeb Krajské knihovny v Pardubicích, kde se nápadu na obnovení spisovatelského společenství hned iniciativně chopila Hana Cihlová, nakloněn nám byl i pan ředitel Petr Kárník. Nejprve jsme oslovili spisovatele pardubické a ustavili přípravný výbor, který pak zval ke spolupráci autory další. Všechny bývalé kamarády z Kruhu, na které si každý z nás vzpomněl. Jako první se k nám přidala nerozlučná trojice spolehlivých „z hor“ – Milan Dušek, Jirka Faltus a František Uher. V prosinci 2001 byl ustaven výbor definitivní: Dušek, Jonáš, Krečmer, Musílek, Macháček, Pecháček, Uher, Vodička a já. Funkce tajemnice se ujala Hana Cihlová. Byla jsem jednomyslně zvolena za předsedkyni, třebaže jsem se takové funkci bránila. Od začátku jsem totiž tušila, co to bude obnášet...

- Jak se vyvíjelo úsilí kolem sdružování dál?

Okruh spisovatelů kolem vzniklého Střediska rychle rostl. Nakonec jsme museli s ohledem na široký územní rozsah, zřídit tři autonomní oblasti: Pardubicko, Hradecko a Vysočinu. Oblast Hradecko v průběhu doby zanikla a místo ní bylo vytvořeno Orlicko. S přílivem nových a nových členů bylo ovšem nutné Hradecko obnovit – a toto členění trvá dodnes.

Literární činnost byla brzy propojena s činností dramatickou, výtvarnou a hudební, takže středisku přibýly i tyto sekce – v průběhu doby též sekce začínajících autorů a posléze i sekce organizační, v níž pracovali příznivci střediska.

Vzhledem k tomu, že naše středisko vlastně navazovalo na nesmírně záslužnou práci východočeského nakladatelství Kruh, jmenovali jsme v roce 2003 čestným předsedou doc. PhDr. Jana Dvořáka, který byl nejen posledním ředitelem tohoto nakladatelství, ale po celá léta i jeho duší a hybnou silou. (Postupně jsme čestné členství udělovali i dalším našim zasloužilým kolegům – Marii Kubátové, Miloši Vodičkovi, Petru Chvojkovi, Jiřímu Frýzkovi, Lubomíru Humlovi...)

- Jak vznikl dnes již tradiční Východočeský umělecký maratón?

Středisko mělo brzy kolem stovky členů a také jeho činnost se rozvinula do neuvěřitelné šíře. Napadlo mě zastřešit naše společenské aktivity názvem Východočeský umělecký maratón. Tato akce v současné době probíhá celý podzim a v podstatě pokrývá většinu území Východních Čech.

Členové organizace nevykazují jen bohatou vlastní publikační činnost, ale organizují i řadu společensko-kulturních akcí v regionu: besedy, literární

večery a čtení, divadelní představení, odborné přednášky, literární i výtvarné soutěže, křty knih, vernisáže, autoři vystupují v pořadech pro rozhlas a televizi, publikují v denním tisku, píší recenze a odborné texty, účastní se práce v nejrůznějších porotách, organizují periodicky se opakující koncipované akce (Dny poezie Broumov – V. Kopecká, Laskavé večery a Literární čajovny ve Slatiňanech – Z. Jirásek, Večery múz Pardubice – výtvarná sekce (D. Javoříková), kavárna U notáře v Havlíčkově Brodě – L. Vondrák, V. Smejkal vydává Newsletter v Lanškrouně a v poslední době jsi se přidal i ty se svou iniciativou autorů Jičínska- Čaj, soutěž Řehčská slepice atd.)

Bezesporu největší zásluhou je ovšem nezištná práce pro knihovny a školy, kde autoři pořádají nejen jednotlivé besedy a čtení, ale i takzvaná „řízená čtení“, která se setkala s velkým ohlasem, jak u dětí, tak u pedagogických pracovníků, jimž značně usnadňuje obtížný úkol „dovést mládež ke čtenářství“.

- Organizace spisovatelů potřebuje svůj časopis. Jak vznikal?

Ovšem nezůstalo jen u Maratónu. Vysnila jsem si, že začneme vydávat vlastní bulletin. Na námitku, že nikdo z nás nemá s takovou prací zkušenosti (ani já ne), jsem vyrobila první číslo na koleně, za výtvarné podpory mého muže. Nikdo si nedovede představit, jak dopadlo. Nebylo kdovíjaké, ale bylo. Druzí si nejspíš řekli: Tohle bychom fakt zvládli lépe - a tak Milan Dušek s Jirkou Faltusem slíbili, že to zkusí. A opravdu to zvládli mnohem líp! V průběhu letošního podzimu vyjde padesáté číslo. Obdobné to bylo i s naším vlastním Kdo je kdo, s webovými stránkami, sekci začínajících autorů, vydáváním prvotín, sborníků atd.

Protože jsme se všichni snažili do práce zapojovat především své nejbližší (rodina Hrabincova, Duškova, Černošova) a dobré přátele (Lenka Kadlecová, Petr Zadníček, Irena Burešová, rodina Kulakovských aj.) vytvořil se postupně stmelený, tvůrčí a opravdu dělný kolektiv.

První www. stránky - www.spisovatelevc.cz - spatřily světlo světa v roce 2008. Jejich autorem byl můj syn Jiří Hrabinec jun. Zkusili jsme též internetový časopis (Elipsa- L. Macháček). První sborník z prací členů střediska nám vydala Krajská knihovna v Pardubicích z iniciativy Lubomíra Macháčka, editorem všech dalších, ilustrovaných našimi členy, je můj manžel, Jiří Hrabinec. V letošním roce vyjde již sborník devátý. Tradiční velkou akcí se také staly křty tohoto sborníku v Přelouči.

- Oslovili jste kromě zkušených autorů také mladé básníky a prozaiky?

Začínajícím autorům, tedy našim následovníkům, věnujeme pozornost

skutečně velkou. Prvním stupínkem práce s nimi je pořádání literární soutěže Pardubický pramínek a literárně-výtvarné soutěže Strípký (H. Cihlová ve spolupráci s Krajskou knihovnou v Pardubicích). Mezi vítězi pak vybíráme talenty, které zapojujeme do práce naší literární sekce. Ta pro ně pořádá nejen literární dílny, besedy, autorská čtení a semináře spojované s recenzemi vlastních pokusů (H. Cihlová), ale těm nejtalentovanějším přiděluje i konzultanty z řad renomovaných spisovatelů, kteří pak své svěřence vedou k publikování v bulletinu Kruh, ve veřejných sdělovacích prostředcích, v našich sbornících – některým z nich jsme vydali i prvotiny. (Alina Kulakovská, Hana Eva Mayerová (editor Jiří Hrabinec), Julie Miletínová – editor Jiří Faltus).

-V čele spisovatelské východočeské organizace si vydržela neuvěřitelně dlouhou dobu. Kdy jsi se rozhodla odejít z funkce předsedkyně?

Čas běžel, léta přibývala...až jsem došla ke konečnému závěru, že je třeba na vedoucí pozici „přepřahat“. Novým předsedou byl v roce 2013 zvolen Lukáš Vavrečka. Zdálo se, že půjde o potřebný svěží vítr (Lukáš začal vydávat časopis Partonyma a přivedl do střediska spoustu mladých, talentovaných nadějí), jenže se mu bohužel nepodařilo názorově stmelovat věkově značně rozrůzněný kolektiv. Především se mu ovšem vymkla z rukou práce administrativní. Středisko se dostalo do velkých potíží. Nový předseda byl tedy po roce odvolán a naše společenství dostala z krize až nová předsedkyně Eva Černošová a s ní několik starých obětavců - k těm relativně novým patříš i ty.

- Má význam spolčovat se? Někde jsem četl, že spisovatelé jsou samotáři. Co tobě přineslo tvoje snažení ve funkci předsedkyně?

To jsou vlastně dvě otázky. Na tu první jsou také odpovědi dvě: „Ne“, ale též „ano“. Pokud se do čela organizace postaví ambiciózní jedinci, kteří pouze sami potřebují mít vliv, být vidět a druhé používat pouze jako polštář pro své ambice, pak platí odpověď první. Odpověď druhá přichází v úvahu v případě, že jde o kolektiv stejně obětavých lidí, kteří nad zájem vlastní jsou ochotni postavit vřelé mezilidské vztahy a udělat něco pro druhé. Druhá otázka, co mi přinesla funkce předsedkyně, má odpověď jednoznačnou: Skvělé přátele, kterých si vážím a o kterých jsem přesvědčena, že mě nezklamou.

- Z vlastní zkušenosti vím, že práce pro druhé odvádí od vlastní tvorby. Nelituješ těch let, co jsi obětovala jiným?

Nelituji. Lidé, kterým jsem svůj čas obětovala, za to stojí.

- Jak se díváš na současnost Obce spisovatelů? A jaká je její budoucnost podle tvého názoru?

Jakkoli jsou ve výboru obětaví lidé, nevidím současnost ani budoucnost Obce spisovatelů příliš růžově. Vztahy v OS mi totiž bohužel připadají příliš utilitární.

- Život jsi prožila ve školství, ve vysokém školství jako vedoucí katedry tělesné výchovy. Jaká je současná zdatnost mládeže? A jaká je dnešní mládež z tvého pohledu ve srovnání s tvým mládím?

Tady se velmi rozvírají nůžky. Zdatnost mladých, kteří se vrcholově věnují sportu, je skvělá. Zdatnost těch druhých je ubohá – až nepřijatelná.

A co se týká dnešní mládeže ve srovnání s mládeží mého mládí? Tomuto tématu se věnuji v souboru novel, který čerpá z mých životních zkušeností. Jmenuje se Vyměním týnejdžra za cokoli a byl oceněn mezinárodní cenou E. E. Kische. Já si nemyslím, že by dnešní mládež byla horší, než jsme byli my. Je pouze JINÁ. Té jinosti říkám „rozcapenost“. Chtějí mít všechno, hned, pokud možno bez zásluhy. A nerozumní dospělí jim v tom efektivně sekundují. Na tom, jaká současná mládež je, nese velkou vinu společnost a rodina. Přesto jsem nenašla jediného mladého člověka, u kterého by se nedala vysledovat jeho vlastní „perlička na dně“.

- Dělal(a) jsi nějakou sportovní disciplínu na vrcholové úrovni? Pokud vím, tak tvůj muž, doc. Jiří Hrabinec, byl úspěšný skokan o tyči. Já osobně běhal střední a delší tratě, měl jsem třeba osobák na 1500 metrů 4:40 min, což dokázal Roman Šebrle, ale já k tomu neuměl těch dalších 9 disciplín.

Byla jsem sprinterka, ve své době jsem držela krajské rekordy na 60, 100 i 200m. Běhala jsem úspěšně také delší tratě, skákala do dálky i výšky. (Mým největším úspěchem bylo, že jsem „doběhla“ úspěšného skokana o tyči – Jiřího Hrabince).

Po svém nástupu na Fakultu tělesné výchovy a sportu jsem reprezentovala v lehké atletice Slavii vysoké školy na domácích i mezinárodních závodech. Ale vzhledem k tomu, že jsem typ spíš přemýšlivý než soutěživý (a svého největšího životního úspěchu jsem již dosáhla) jsem brzy po promoci dala před vrcholovým sportem přednost vlastní literární tvorbě.

- Dětství jsi prožila v Kladrubech nad Labem, takže se nabízí otázka, co ty a koně?

Tekutá krása – běžící koně... to ve mně zůstalo na celý život. Do Kladrub jsme se přestěhovali, když mi byly asi tři roky – a od té doby jsem se stále

pohybovala na koni, pod koněm, vedle koně atd. Můj první román z tohoto prostředí – Madlenka a kůň Zlatohřívák získal cenu Albatrosu a Cenu dětského čtenáře. Humorný román Ali a sedm Loupežníků je ze stejného prostředí, ale trochu o něčem jiném... Podle Madlenky jsme začali s Věrou Plívovou a její dcerou Katkou připravovat televizní seriál Živí voda, jenž přišla revoluce a na jeho realizaci již nedošlo. Po revoluci jsem na námět „kůň“ napsal ještě dvě novelky – Glik a Múza.

- Pamatuji si, že v době tzv. televizní krize jsi byla členkou Rady české televize. Jak jsi se cítila v této funkci a jak po letech vzpomínáš na onu rozjitřenou dobu „zrnící stávkové obrazovky“?

Byla to moje první zkušenost s „politikou“. Kruté facky do života, které jsem opravdu potřebovala a jsem za ně vděčná. Vzhledem k tomu, že jsem nikdy nebyla členkou žádné strany, mohla jsem se rozhodovat svobodně, což jsem také dělala. Okamžitě po skončení krize jsem napsala svůj jediný publicistický román (300 stran) Bitva na Kavčí hoře, ve kterém jsem se postavila do role „blbenky“ a s naivitou takovému stvoření vlastní jsem vyličila všecko, jak jsem to skutečně prožívala – padni komu padni. Prostě jsem chtěla stranickostí nezatíženou autentičnost situace zachovat pro budoucnost. Lidé zvenčí viděli celý konflikt jako boj o uchopení politické moci versus hájení svobody slova, my zevnitř jsme to zase viděli jako boj o peníze.

A jak na onu rozjitřenou dobu vzpomínám? Nepřestávám žasnout nad tím, že mě aktéři konfliktu z jedné nebo druhé strany nezabili... nejspíš bych si to bývala zasloužila.

Román vyšel v roce 2001 a jedenáct let se o něm mlčelo. Teprve v roce 2012 mu Klub autorů literatury faktu udělil cenu Petra Jilemnického.

- Píšeš i pro děti a o dětech. Jak na tvoji tvorbu reagují malí čtenáři?

Malí čtenáři jsou nejskvělejší čtenáři. Upřímní, otevření. Jezdím na besedy do škol a knihoven po celé ČR a nikdy nelituji. Nejúžasnější jsou tzv. „řízená čtení“, která jsme zavedli v rámci SVČS. Spočívají v tom, že autor se do školy, kde děti čtou JEHO knihu, opakovaně vrací (třeba 6x) a ve spolupráci s vyučujícími (v rámci výchovy ke čtenářství) s dětmi text rozebírá, vytváří pro děti pracovní listy, kde děti líčí své názory a pocity a samy píší tematicky zaměřené příběhy ze života, malují, skládají verše na dané téma atd.

- Ve tvé tvorbě se objevují i zvířata - jako v knize „Zrzoun, hrdina dvou světů.“ Takže jsi spíše kočkomil než pejskomil? Já jsem rozhodně

kočkomil.

Nedělím zvířata na „kočky“ a „psy“. Já se snažím najít společnou řeč se všemi druhy zvířat – stejně jako s lidmi, stromy, květinami, s celou přírodou. My lidé s přírodou totiž – ať už chceme nebo ne - tvoříme určitou pospolitost, neboť jsme její nedílnou součástí.

Já se tedy pouze s obdivem, úctou a pokorou na umělecké dílo nazývané Příroda dívám – a nepřestávám žasnout. Teprve ten, kdo s nějakým zvířetem skutečně žije, může pochopit hloubku jeho prožívání bytí. Toto prožívání je sice jiné než lidské, ale není mēlčí. Jedině člověk, který je ochoten opustit nabubřelý lidský antropocentrismus, může něco z přírody pochopit... A o to bych se svými knihami ráda přičinila. Aby lidé pochopili...

- A co říká tvé nové knize „ Utrpení docenta H.“ tvůj manžel? Mimochodem prokazuješ v ní i svůj smysl pro humor. Jaký humor máš ráda?

Můj muž je tolerantní člověk a to, že píše humor točící se kolem jeho osoby, bere s humorem. On totiž ví, že jde vlastně o vyznání lásky. A jakou legraci mám ráda já? Inteligentní, nepokleslou, bez hrubosti a vulgárnosti, tedy noblesní. O takovou se také snažím. Jestli se mi to daří, je už na posouzení každého jednotlivého čtenáře.

- Co právě čteš? A jaké knížky nebo autory máš ráda?

Mojí parketou jsou knihy s hlubokým filosofickým ponorem. Učím se z nich. A jaké autory mám ráda? Úplně všechny, kteří mě dokážou oslovit.

- Jak nejradyji relaxuješ? A cestuješ ráda? Kam by ses chtěla podívat nebo kde se ti nejmíc líbilo?

Příliš mnoho otázek: Nejradyji relaxuji ve své vlastní společnosti (přípustný je pes Ram). Les, hory, moře... Z toho také vyplývá, že v největší oblibě mám cesty do vlastního nitra. Stále tam nalézám nějaká překvapení, neříkám, že jsou vždycky příjemná...

Co se týká cest vně mé osoby, i těch bylo nepočítaně. Nejvíce se mi líbí tam, kde je hodně přírody a málo lidí.

- Máš nějaký sen o čem bys chtěla napsat knížku?

Ano, mám sen... Jednou bych chtěla napsat opravdu DOBROU knížku o čemkoli.

-Necht' se ti tvoje sny vyplní.

Václav

Ilona Pluhařová: Neuvěřitelnosti

„To není možný! Ty kecáš! To je neuvěřitelný!“ slyším často ve svém životě.

„Baron Prášilka,“ zní má přezdívka.

Ale musím říct, že jsem k ní přišla nespravedlivě, jako slepý k houslím, jako mrtvý k zimmíku, jako saňky k létu. Baron Prášil na rozdíl ode mne fakticky kecal.

V běžném všedním životě touží každý normální člověk po tom, aby zažil něco nového, skvělého, úžasného, dobrodružného, fantastického, neslychaného, nezapomenutelného, nerealizovatelného či nepravděpodobného, šokujícího, záviděníhodného, dech beroucího, zrak přecházejícího, do očí bijícího, čelistní kloub rozevírajícího, mráz v zádech vzbuzujícího, adrenalin produkujícího, v mdloby přivádějícího, do čela ťukajícího, rozum zastavujícího, zkrátka - neuvěřitelného.

A v tom je právě háček!

V mém životě jsou výše popisované skutečnosti normální, velmi normální, řekla bych, nenormální stav by nastal, pokud bych někdy prožila zcela a pouze normální den. Můj život je zkrátka neuvěřitelný, což mi však ještě nikdo neuvěřil.

Do konce jsem se pustila do vývoje své vlastní teorie o tom, co je vlastně v životě neuvěřitelné.

No, řekněte sami! Pokud se jen tak letmo ohlédnu, tak neuvěřitelné je:

- když někde objevíte skloňování slova „tentononc“, protože tento výraz je ve vašem neuvěřitelném životě fakt neuvěřitelně nepostradatelný.

- pokud se vám třikrát za sebou ztratí malé dítě a po hodinách hledání v součinnosti s horskou službou, dobrodinci z lanovky, armádou stánkařů či jen tak náhodně zvlujících studentů se najde samo, protože nikdo neuvěřil, že si tak malý capart může pamatovat cestu zpět.

- jestliže vaše devadesátiletá babička, na rozdíl od vás, o spoustu desítek let mladších, nemá na hlavě jeden jediný šedivý vlasek, asi z toho důvodu, že prožila „pouze“ uvěřitelný život.

- když najdete o Vánocích v ložnici polární záři od Ježíška.

- jestliže nikdo nechápe, že se nesmíte přibližovat k elektrickým spotřebičům, zařízením, technickým přístrojům, počítačům, lucerničkám na stromeček i jiné elektrotechnice, neboť neuvěřitelné vnitřní vlny vaší osobnosti způsobují jejich kolaps, i družice občas selhávají, pokud se jim dostanete do zorného pole, o polární záři ani nemluvě.

- když vám při vystupování z auta vypadne z ruky klíček od zapalování, a ani za asistence České policie, městské policie, městského úřadu, základní

školy v místě této absurdní nehody, k ní přidružené jídelny, dokonce ani s nasazením členů rodiny a dalších přátelských dobrovolníků ho zkrátka nenajdete.

- že jsem se na dovolené ve Francii neopila, jak zákon káže, ale z formy mě vyautovalo setkání s hejnem medúz, jež mi prémiově věnovalo jeden toxikologický rauš zdarma.

- pokud vám někdo odcizí auto a později se objeví u jiného obchodáku i s klíčkem v zapalování.

- když přijдете domů s prázdnou, protože vám lístek za vrácené láhve s obnosem skoro tři stovky ukradne přímo z automatu bídák za vámi, neboť jste se domnívali, že vám chce visící papírek jen galantně podat.

- že můj nenormálně normální manžel zůstal normální i po letech našeho společného soužití, přestože mnohem uvěřitelnější by bylo, když by se vlivem mého působení přesunul do stavu nenormálnosti.

- pokud zabloudíte i ve své vlastní firmě, což je z mého pohledu naprosto uvěřitelný důvod, proč jste nestihli jednání s investorem. - jestliže po pádu ze schodů, v kotrmelcích z prvního patra až do přízemí, zůstal váš rentgenologický nález čistý jako lilie a navíc se vám podařilo odvrátit sloužícího chirurga od vypsání žádanky na psychiatrii, neboť tento incident, jenž udělal z vašeho těla uměleckou hříčku malířského surrealistického šilence, nemohl být přece způsoben jen neopatrným překročením psí misky v lyžácích a s vysavačem v ruce.

- když na rozdíl od ostatních vyženete svůj megalodvinový kámen z močovodu pouhým skákáním po schodech na jedné noze, jelikož vám to poradil moudrý, již dávno v důchodu dlejší obvodák. (Nemluvě o tom, že byste měli mít ze schodiště již patřičný respekt.)

- pokud vám ve čtyřiačtyřiceti váš gynekolog oznámí namísto očekávané menopauzy pokročilé stadium těhotenství, přestože jsme ani jeden z nás, proboha, věřte mi to, docela nic nezanedbali v otázkách antikoncepce.

- když vaše kniha získá alespoň jednoho uvěřivšího čtenáře, přestože se vám jinak nedaří přesvědčit kritiku o vašem jiném autorském zařazení než jsou žánry horor, fantasy či maximálně science fiction.

- že jsem si při tom všem nikdy, ale vážně nikdy nestrčila do pusy cigaretu.

Toť jen letný výčet neuvěřitelností z mého života, avšak jen těch uvěřitelných neuvěřitelností, neboť ty neuvěřitelné neuvěřitelnosti, nebo dokonce absolutně neuvěřitelné neuvěřitelnosti byste mi s největší pravděpodobností vskutku neuvěřili.

Jak by se k celé této problematice postavil můj psychoanalytický vzor Sigmund Freud, to zůstane navždy otázkou, nicméně lavírovat na hranici uvěřitelnosti je neuvěřitelně ošemetná věc.

Proto, věřte mi, je potřeba zaujmout k veškerým neuvěřitelnostem patričný postoj a vyvinout potřebný přístup. Ve svém životě jsem proto začala pracovat na zpřístupňování neuvěřitelností z praktického života širší veřejnosti, a to s propagačním cílem, neuvěřitelné činit uvěřitelným.

Je však nezbytné přijmout předpoklad, že se své přezdívky asi jen tak nezbavím.

Sdružení rodáků a přátel Řehče vyhláší 17. ročník
literární soutěže ŘEHĚČSKÁ SLEPICE 2018

Motto 17. ročníku:

NA ŘEHĚČSKÉ SVATBĚ!

Uzávěrka soutěže je v pátek 12. ledna 2018.

Nad letošním ročníkem převzal záštitu hejtman Řehčeského kraje Bc.
Ferdinand Krasavec!

Vyhlašujeme soutěž ve třech kategoriích:

1. kategorie – **poezie: Přání pro novomanžele**
podmínkou soutěžní práce je, že báseň musí obsahovat slova
(ženich, nevěsta, prstýnek a tchyně)

Rozsah práce – maximálně dvě básně
(do dvou stran A4 – psáno na stroji nebo PC).

2. kategorie – **próza** – povídky na téma:

„Svatební veselí s humorem!“

Rozsah práce – maximálně tři strany formátu A4
(psáno na stroji nebo PC).

3. kategorie – **písňový text** – na motiv lidové písně píseň
„Komáři se ženili ...“,

Předpokládáme minimálně 3 sloky písně.

Tuto kategorii bude hodnotit Řehčeské kvarteto (ŘQ), takže jeho členové jsou ze soutěže vyřazeni. ŘQ si vyhrazuje na svých koncertech uvádět vítězné texty písně s uvedením jména autora a zdrojem vzniku. Čímž bude zaručena publicita autora i celé soutěže po celé ČR, popř. i v zahraničí.

Vyhlašovatel má ve všech kategoriích na mysli
především příspěvky humorné,
ve kterých nebude chybět
legrace, nadsázka, ironie, recese, prostě sranda.
Pro zájemce o 3.kategorii uvádíme text písňe
„Komáři se ženili ...“

Komáři se ženili,
bzum bzum ženili,
kapku vína neměli,
bzum bzum neměli,
Komáři se ženili, ženili,
kapku vína neměli,
Komáři se ženili, ženili,
kapku vína neměli.

Přiletěl k nim slaviček
bzum bzum slaviček přines
vína žejdlíček
bzum bzum žejdlíček
přiletěl k nim slaviček, slaviček
přines vína žejdlíček přiletěl k nim
slaviček, slaviček
přines vína žejdlíček.

Komáři se opili
bzum bzum opili
až komára zabili
bzum bzum zabili

komáři se opili opili
až komára zabili
komáři se se opili opili
až komára zabili.

Komár leží v komoře
bzum bzum v komoře
muška pláče na dvoře
bzum bzum na dvoře komár leží v
komoře v komoře
muška pláče na dvoře
komár leží v komoře v komoře
muška pláče na dvoře.

Neplač muško co ti je
bzum bzum co ti je vždyť
ti komár ožije
bzum bzum ožije neplač muško
co ti je co ti je
vždyť ti komár ožije
neplač muško co ti je co ti je
vždyť ti komár ožije.

Soutěž je anonymní a je určena
neprofesionálním autorům z České
republiky, bez věkového omezení. Práce,
které nebudou splňovat zadání soutěže,
pořadatelé ze soutěže vyřadí (příspěvky
zaslané na nesprávné adresy, nepsané na
stroji či počítači, větší rozsah práce atp.).
Soutěžní práce přijímají pořadatelé
přednostně
e-mailem na adrese: slepice@rehec.cz .
Soutěžící označí práce kategorií (do které
práci přihlašuje) a uvede své jméno a

příjmení, rok narození, povolání, adresu s PSČ, e-mailovou adresu a svůj podpis, kterým se zavazuje, že souhlasí s podmínkami soutěže. Autor musí pořadatelům uvést svoje pravé jméno. Pokud chce být uveden pod pseudonymem, může, ale pořadatel musí znát jeho občanské jméno. Pokud pořadatel zjistí, že psal práci někdo jiný, než bylo uvedeno v přihlášce, nebude cena udělena. Pokud nemá soutěžící přístup k internetu, může svoji soutěžní práci výjimečně zaslat listovní poštou na adresu: Martin Žantovský, Bezručova 1865, 509 01 Nová Paka. (Práce jsou porotě předkládány vždy anonymně, proto nemohou být do soutěže zařazeny práce zaslané na jiné adresy!) Pokud využijete listovní poštu, přiložte soutěžní práci ve třech výtiscích. Pokud nám pošlete práci zároveň na CD, usnadníte nám přípravu sborníku. Vyhodnocení autoři obdrží „humorné“ věcné ceny a diplomy. Vyhlášovatel si vymíňuje možnost některou cenu neudělit. Vyhlášovatel si vyhrazuje použití soutěžních prací na propagaci pro další ročníky a uveřejnění prací ve sborník bez nároku na honorář pro autory. Pokud se vyskytne zvlášť zdařilá práce, vítěz obdrží zvláštní putovní cenu, Řehečskou slepici nebo Řehečského kohouta, s právem používat titul kohout nebo slepice roku 2018. Pořadatelé vyhlásí event. i další zvláštní ceny.

Vyhlášení výsledků se uskuteční na jaře
(pravděpodobně 7. dubna 2018).

Další informace o průběhu soutěže lze nalézt
na www.rehec.cz.

V Řehči 1. října 2017

Za SRPŘ: Václav Franc

ČAJ pro chvíle pohody

č. 133, říjen 2017, ročník XVI

Vydáno 5. října 2017 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský
Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!